

CD's

GEORG FRIEDRICH HAENDEL schreef veel liederen, waarvan er nogal wat in één of andere vorm terecht kwamen in zijn oratoria. Lieder in 's mans moedertaal, het Duits, bleven er echter verrassend weinig bewaard. Die Duitse liedcomposities staan in een rechtstreeks verband met Händels vriend Barthold Heinrich Brockes (1680-1747), dichter en raadslid te Hamburg. En laat het nu deze Brockes (spreek uit Brooks) zijn die schuilgaat achter de tekst van Händels passie. Dat werk ging zowaar de geschiedenis in als de *Brockes Passion*. De tekst werd door verschillende componisten op muziek gezet, onder wie Reinhard Keiser (1712) en Georg Philipp Telemann (1716). In dat laatste jaar schreef Händel ook zijn passie.

Naast de passietekst voor Händel schreef Brockes ook gedichten waarin de schoonheid en de nuttigheid van de schepping wordt verheerlijkt, als zijnde een afglans van God. Uit die positieve schepingsopvatting blijkt meteen al de lutherse en zelfs enigszins piëtistische inspiratie. Een calvinist zou de natuur nooit zo onprobleematisch als verwijzing naar God aanduiden. Brockes had zijn bundel *Irdisches Vergnügen in Gott*, dat geldt als zijn meesterwerk, netjes opgedeeld in aria's en duetten, enzovoort, en hij leek dus wel 'gesneden brood' om er muziek voor te schrijven.

Händel stapte mee in het avontuur en leverde niet minder dan negen aria's af op basis van dit materiaal. De muziek is in nogal Italiaanse stijl, wondermooi en duidelijk van betere kwaliteit dan de al bij al nogal moraliserende verzen die uit Brockes' pen vloeiden. De sopraan Carolyn Sampson, bekend van haar vertolking van Mozart's *Exsultate, Jubilate*, zingt opnieuw verbluffend licht en overtuigend en wordt heel degelijk begeleid door The King's Consort. Tussen de bedrijven door horen wij ook nog drie korte hobosonates. (JC)

George Frideric Händel, Flaming Rose, Nine German arias. Three Oboe Sonates, door Carolyn Sampson (sopraan), Alexandra Bellamy (hobo) en The King's Consort, Hyperion (distributie Laval), CDA67627, 20,40 euro.

ENSEMBLE Le Jardin Secret is een jonge groep, winnaar van de Early Music Network Young Artists Competition, die het vocale repertoire van de zeventiende en achttiende eeuw wil vertolken met respect voor de historische gevoeligheden. In dit geval is dit dus de sopraan Elisabeth Dobbin in samenspel met een beperkt groepje muzikanten, onder wie in een glansrol de Belgische Sophie Vanden Eynde op barokgitaar en theorbe.

Het resultaat is een prachtige en gevarieerde cd, met werk zowel in de Italiaanse als in de Franse stijl. Uiteraard gaat het telkens om verfijnde, hoofse muziek, maar je merkt toch wel het verschil in benadering tussen de Fransen en de Italianen. Charpentier, Lully, Campara of Couperin blijven altijd dat ietsje meer bekommerd om de goede smaak en de elegantie, terwijl componisten van over de Alpen als een Carissimi, Pasqualini of Rossi meer het gevoel laten spreken en al eens een sterk effect najagen.

Maar wat komt kardinaal Mazarin nu in dit verhaal opduiken? Deze grote Franse diplomaat en groot kunstliefhebber was van afkomst eigenlijk een Italiaan. Dankzij zijn invloed werden heel wat Italiaanse musici geïntroduceerd aan het hof van de Franse koning, en dat kwam niet altijd goed aan. Talrijke scheld- en dreigpamfletten aan zijn adres zagen toen het licht. Van dergelijke 'mazarinades' komen er trouwens enkele voor op deze cd. Mazarin was evenwel een meesterlijk diplomaat en toen de kansen voor hem ten goede keerden, zorgde hij ervoor dat het Franse patriottisme beter aan de bak kwam. Daardoor kennen we vandaag ook de toondichter Jean-Baptiste Lully als de Franse componist van de Gouden Eeuw bij uitstek. Het is leuk te beseffen dat *monsieur* de Lully uiteindelijk toch maar het levenslicht zag als Giambattista Lulli! (JC)

Musique pour Mazarin! door Elisabeth Dobbin (sopraan) en het ensemble Le Jardin Secret, CORO (distributie Coda), COR 16060, 21,15 euro.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

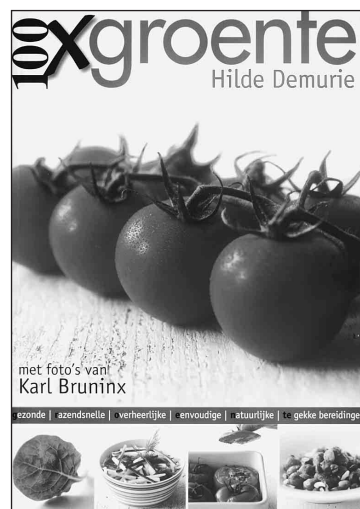
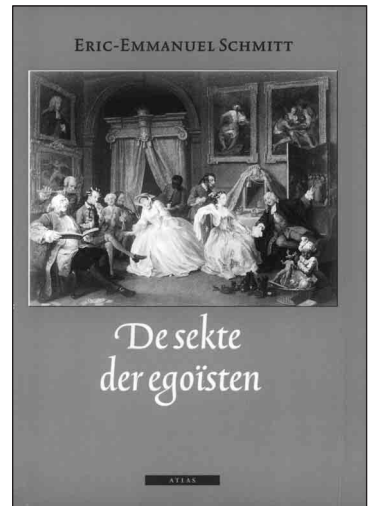
FILOSOFIE VAN EGOISME

ERIC-EMMANUEL SCHMITT kennen we als de sobere en tegelijk virtuoze schrijver van onder meer *Mijn leven met Mozart*, waarin de auteur via het hoofdpersonage zijn bekering van atheïst tot christen verhaalde. Met vertellingen als *Meneer Ibrahim en de bloemen van de Koran* en *Oscar en Oma Rozerood* leverde de Franse auteur nog meer pareltjes van eenvoud en wijsheid af.

Onlangs werd zijn roman *De sekte der egoïsten* uit 1994 vertaald. Een jonge wetenschapper raakt gefascineerd door een zekere Gaspard Langenhaert, filosoof van het egoïsme. Volgens deze figuur – het wordt nooit duidelijk of hij nu wel echt bestaat heeft – was hij zelf de enige echt bestaande mens. De rest van de wereld was zijn verzinsel. In zijn zoektocht om meer te weten te komen over de man en zijn intrigerende filosofie verliest de jonge wetenschapper zelf de controle over verzinsel en werkelijkheid.

De rest van zijn leven brengt hij door in een kliniek, zo komen we op het einde te weten via een brief van de directeur van de instelling aan het enige familielid van de jongeman. De directeur noemt het leven van de man een metafoor voor het menselijke bestaan. Leven we niet allemaal tussen droom en daad? Hoezeer wordt ons doen en laten daarbij geleid door egoïsme? En blijkt dat niet enkel anderen, maar ook wijzelf daar het slachtoffer van worden? Een doordenker, dit boekje, dat leest als een stationsromannetje, maar veel dieper gaat dan je op het eerste zicht zou denken. (LW)

Eric-Emmanuel Schmitt, De sekte der egoïsten, Atlas, Amsterdam/Antwerpen, 2008, 133 blz., 16,90 euro, ISBN 978 90 450 0045 9.

GROENTJES OP JE BORD

DAGELIJKS je portie groenten is de waarborg van een gezonde voeding. Vaak hoor je dat het zoveel tijd vergt verse groentjes te bereiden. Dit boek, *100 x groente*, wil hierbij helpen. Van aardappel tot zuurkool worden bekende en minder bekende groenten aangeboden in een verrassend recept.

Voor elk seizoen vind je er een origineel recept en de auteur meldt ons dat elk recept een kwartiertje bereidingstijd vergt. Wat dacht u van paprika in het groen? Een gevulde rauwe paprika met gewokte groene groentjes. Echt winters is wel de combinatie van schorseneren met spruitjes, of van witlof met spruitjes. Alvast lekker en gezond. (TH)

Demurie Hilde, 100 x groente. Gezonde, razendsnelle, overheerlijke, eenvoudige, natuurlijke te gekke bereidingen, Davidsfonds, Leuven, 2008, 144 blz., 17,50 euro, ISBN 978 90 5826 569 2.

JEZUS, LOS VERKRIJGBAAR?

KUN JE Jezus Christus los zien van het christendom? Daarover schreef de Franse filosoof en godsdiensthistoricus Frédéric Lenoir, hoofdredacteur van *Le Monde des Religions* vorig jaar een opmerkelijk boek, dat thans ook in het Nederlands uit is. De titel *De filosofie van Christus* is wat misleidend. Lenoir behandelt wel het thema – dat overigens niet nieuw is – en wil op zijn beurt Jezus' leer los zien van de religie die er uit voortvloeide, zijnde een spiritualiteit en een ethiek waar velen mee weg kunnen.

Het leeuwendeel van zijn exposé gaat eigenlijk over de ondertitel, *Het christendom is meer dan een religie*. Eigenlijk vertelt Lenoir de geschiedenis van de Kerk vanuit seculiere invalshoek. Volgens hem verdonkermaande de Kerk vele eeuwen het ware denken van Jezus, dat eigenlijk antiklerikaal is. De interessante stelling van het boek is evenwel dat het christendom erin slaagde onze beschaving diepgaand te beïnvloeden, in die mate dat haast ons gehele denken erop steunt. Anderzijds blijkt de christelijke religie, zeker in Europa, voortdurend aan geloofwaardigheid in te boeten, en dreigen overtuigende christenen een minderheid te worden.

Voor heel wat gedachten is zeker wat te zeggen. Lenoir gaat evenwel voorbij aan het feit dat ook de herinnering aan Jezus en zijn leer kerkelijk is. Het is immers de Kerk die het evangelie doorgeeft. Jezus en zijn leer komen maar tot ons door de Kerk. De evangelies zijn meer kerkelijke dan historische teksten. Met andere woorden, Jezus is niet los verkrijgbaar, ook al is Hij in elke boekhandel te vinden. (EDS)

Frédéric Lenoir, De filosofie van Christus. Het christendom is meer dan een religie, Ten Have, Kampen, 2008, 261 blz., 19,90 euro, ISBN 978 90 79001 13 2.

